

Regionsudvalgets udtalelse om »Aktiv aldring: Innovation — Intelligent sundhed — Bedre liv«

(2012/C 225/05)

REGIONSUDVALGET

- opfordrer Kommissionen til at iværksætte en europæisk borgmesteraftale om demografiske forandringer som opfølgning på det europæiske år 2012 med henblik på at samle interesserede lokale og regionale myndigheder til at fremme løsninger inden for innovation, intelligent sundhed og bedre liv, der bakker op om aktiv og sund aldring, og at yde administrativ og finansiel støtte til aftalen;
- deler visionen hos koalitionen af interessenter i det europæiske år 2012 om et samfund for alle aldre, hvor alle har mulighed for at deltage aktivt i samfundet og har lige rettigheder og muligheder i alle livets faser uden hensyn til alder, køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, social eller økonomisk status, seksuel orientering, fysisk eller mental tilstand eller behov for pleje;
- understreger den store betydning af at høre og inddrage ældre og deres plejere aktivt i udarbejdelsen af en oversigt over deres behov, udviklingen af løsninger og vurderingen af resultaterne. En sådan deltagelsesbaseret tilgang fremmer den sociale inddragelse og sikrer, at de tjenesteydelser, der leveres, så vidt som muligt stemmer overens med modtagernes behov;
- ser gerne, at Kommissionen i højere grad inddrager lokale og regionale myndigheder i analyserne af de sociale konsekvenser af de forskellige gennemførte initiativer for at støtte aktiv og sund aldring, således at det sikres, at man foretager en korrekt vurdering af konsekvenserne for ældre kvinder og mænd i lokalsamfundet.

Hovedordfører	Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT/PPE), borgmester i Zarasai distriktskommune og medlem af byrådet
Basisdokument	/

I. INDLEDNING

REGIONSUDVALGET

1. bifalder det danske rådsformandskabs initiativ til at inddrage subnationale myndigheder i dialogen på EU-niveau om, hvordan den demografiske udfordring bør håndteres, og om hvordan mulighederne i forbindelse med en aldrende befolkning kan maksimeres. Som det påpeges i udvalgets udtalelse om »Konsekvenserne af befolkningsaldringen i EU«⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets beslutning om det europæiske år 2012⁽²⁾, har lokale og regionale myndigheder i mange medlemsstater nøglekompetencer inden for de tre områder, som det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne tager udgangspunkt i: beskæftigelse, deltagelse i samfundet og et selvstændigt liv;

2. påpeger, at håndteringen af udfordringerne i forbindelse med den aldrende befolkning er en af Europa 2020-strategiens målsætninger. Da lokale og regionale myndigheder har fingeren på pulsen mht. borgernes behov og er ansvarlige for at levere de fleste tjenesteydelser, som er nødvendige for ældre for at leve en værdig alderdom, er det derfor afgørende, at de inddrages direkte i alle EU-debatter om aldring for at indfri Europa 2020-strategiens målsætninger, hvilket også ville bidrage til at øge den sociale, økonomiske og territoriale samhørighed;

3. bifalder det europæiske innovationspartnerskab vedrørende aktiv og sund aldring, der har til formål at mobilisere en bred vifte af interessenter på alle niveauer med henblik på at tilføje to år til de år, man kan forvente at leve med et godt helbred (indikator for helbredsmæssigt gode leveår) og minder om, at lokale og regionale myndigheder har vigtige kompetencer inden for de tre søjler i det europæiske innovationspartnerskab: forebyggelse, screening og tidlig diagnose; pleje og helbredelse samt aktiv aldring og et selvstændigt liv;

4. deler visionen hos koalitionen af interessenter i det europæiske år 2012 om et samfund for alle aldre, hvor alle har mulighed for at deltage aktivt i samfundet og har lige rettigheder og muligheder i alle livets faser uden hensyn til alder, køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, social eller økonomisk status, seksuel orientering, fysisk eller mental tilstand eller behov for pleje;

5. anbefaler en positiv tilgang til aldring og deler visionen om, at innovation kan bidrage til at levere bedre tjenesteydelser til vores aldrende befolkning. Dog skal det understreges, at innovation ikke bør efterstræbes for forandringens skyld, men

derimod fordi den er en værdifuld drivkraft, der i finansielle sparetider kan forbedre kvaliteten og omkostningseffektiviteten af løsningerne på behov, der er i stigning og i forandring;

6. mener, at den økonomiske og finansielle krise bevirker, at det nu haster mere end nogensinde med at nytænke den måde, vores samfund fungerer på og gøre vores bedste for at give alle, ung som gammel, mulighed for at bidrage aktivt på arbejdsmarkedet og i lokalsamfundet og for at leve selvstændigt så længe som muligt. Den bedste tilgang til demografisk aldring er fremme af ældrevenlige lokalsamfund, hvor det offentlige rum, transport, boliger og lokale tjenesteydelser udtænkes med tanke på alle generationers behov, og hvor solidaritet og samarbejde mellem generationerne støttes. Sådanne lokalsamfund er ofte mere miljøvenlige og befordrende for en større social samhørighed og større social deltagelse af andre udsatte grupper;

7. understreger den store betydning af at høre og inddrage ældre og deres plejere aktivt i udarbejdelsen af en oversigt over deres behov, udviklingen af løsninger og vurderingen af resultaterne. En sådan deltagelsesbaseret tilgang fremmer den sociale inddragelse og sikrer, at de tjenesteydelser, der leveres, så vidt som muligt stemmer overens med modtagernes behov;

8. bemærker, at begrebet »seniorøkonomi« er opstået flere steder i Europa i det seneste årti. Seniorøkonomien handler om at udvikle en bred vifte af produkter og tjenesteydelser til det stigende antal ældre med sundheds- og plejeb behov, nedsat mobilitet og begrænsninger i deres daglige aktiviteter. Seniorøkonomien dækker andre markedssegmenter såsom wellness, fitness, fritid, rejser, kultur, kommunikation, underholdning samt adgang til ny teknologi. Mange SMV'er og virksomhedsklynger i flere medlemsstater specialiserer sig endvidere i innovative teknologier for de ældre, bl.a. inden for automatisering i hjemmet, hvilket udgør glimrende vækstmuligheder. Det bør dog også bemærkes, at selv om nødvendigheden af specialiserede produkter og tjenesteydelser til personer med særlige behov anerkendes, foretrækker de fleste ældre at være i stand til at anvende almindelige varer og tjenesteydelser. Derfor bør man fremme en bredere tilgang med udgangspunkt i konceptet »design for alle«, hvor ældres og handicappedes behov og forventninger er indarbejdet, samt udviklingen af specialiserede nicheprodukter til helt særlige behov;

9. fremhæver tendensen til, at flere og flere lokale og regionale myndigheder retter blikket mod social innovation og ikt-baserede løsninger for at forbedre kvaliteten og omkostningseffektiviteten af deres sundheds- og langsigtede plejetjenesteydelser i både by- og landområder, hvor sådanne løsninger kan

⁽¹⁾ CdR 212/2009.

⁽²⁾ Kastler, P7_TA(2011) 0332.

bidrage til at levere vitale tjenesteydelser til ældre til en pris, der er mere bæredygtig for de offentlige og private kasser. Dog kræver sådanne initiativer en vis grad af investering samt aktiviteter, der skal gennemføres af andre forvaltningsniveauer, således at man kan forvandle pilotprojekter til større, mere omfattende modeller, der kan anvendes på nationalt niveau eller andetsteds i EU. Dette er et område, hvor lokale og regionale myndigheder har behov for så meget støtte, de kan få fra både nationale regeringer og fra europæisk side;

10. understreger, at en projektbaseret tilgang ikke altid er effektiv med henblik på at opnå en kritisk masse og bæredygtighed på lang sigt på trods af, at man kan finde mange eksempler på innovative foranstaltninger, der støtter aktiv og sund aldring på lokalt plan, og at sociale væksthuse ofte er lokale initiativer, der har føling med de behov, de forsøger at dække. Der er behov for en overordnet strategisk vision, der omfatter problemstillinger fra alle områder for at opnå inklusive og understøttende miljøer. Et godt eksempel er Fredericia Kommunes sociale innovationsprojekt, der har til formål at bevare eller genoprette selvhjælp blandt ældre, der søger hjælp i deres dagligdag, gennem forebyggelse, genoptræning, teknologi og sociale netværk. Deres tilgang tager udgangspunkt i et paradigmeskift i måden, hvorpå de opfatter ældre medborgere fra »hjælpeløse« patienter til »borgere med ressourcer«. Initiativet blev støttet som pilotprojekt af Finansministeriet og bliver nu en model for andre danske kommuner;

11. betoner, at der i udfordringerne i forbindelse med den aldrende befolkning er en stærk kønslig dimension, der kræver, at man vier særlig opmærksomhed til virkningen af de nuværende reformer af social beskyttelse og nedskæringer i sociale tjenesteydelser (særligt til børne- og ældrepleje) vedrørende kvinders beskæftigelsesevne, kønsbetinget indkomstforskel og kønsbetinget pensionsforskel, da omsorgsbyrden for plejekrævende forældre vil stige for uformelle plejere (hvoraf størstedelen er kvinder), og de i højere grad risikerer at havne i fattigdom og blive genstand for social udstødelse i fremtiden, hvis der ikke gøres noget for at afhjælpe disse uligheder. Stress og overbelastning inden for social- og sundhedssektoren, som er domineret af kvinder, kan i fremtiden også medføre nye problemer for ældre kvinder.

II. ANBEFALINGER FRA REGIONSUDVALGET TIL RÅDET OG KOMMISSIONEN

REGIONSUDVALGET

12. mener, at der er behov for en bedre koordinering mellem de forskellige niveauer, der er involveret i udviklingen af løsninger til aktiv og sund aldring, og fremhæver behovet for en større grad af flerniveaustyring på dette område. Lokale og regionale myndigheder bør ikke blot opfattes som aktører, der står for gennemførelsen, men bør inddrages i hele beslutnings- og evalueringsprocessen;

13. er af den overbevisning, at EU ville skabe en reel merværdi ved at oprette et netværk, hvori offentlige myndigheder og aktører på alle niveauer kunne drage nytte af

hinandens erfaringer, dokumentere vellykkede initiativer og lære af fejl, da dette ville forhindre, at fejlene gentager sig, samt bidrage til at de begrænsede ressourcer investeres i innovative løsninger, der har en påvist virkning;

14. anbefaler, at Regionsudvalget indbydes til at deltage i styregruppen for det europæiske innovationspartnerskab vedrørende aktiv og sund aldring for at sikre en passende repræsentation af lokale og regionale myndigheder i innovationspartnerskabets beslutningsproces og således, at Regionsudvalget kan tilskynde en bred vifte af lokale og regionale myndigheder til at involvere sig i gennemførelsen af innovationspartnerskabet, da de har kompetencer inden for alle de seks primære indsatsområder;

15. støtter forslaget under det europæiske innovationspartnerskab vedrørende aktiv og sund aldring om at oprette et europæisk netværk for ældrevenlige miljøer og glæder sig over AGE-Europe-plattformen og Verdenssundhedsorganisationens bestræbelser på at etablere et sådant netværk. Regionsudvalget anbefaler, at man afsætter EU-midler til en passende udvikling af et sådant EU-netværk i et tæt samarbejde med WHO;

16. foreslår, at Kommissionen prioriterer viden om de allerældste – en gruppe som er delvis ny, og som forskellige aktører har brug for at vide mere om. Der er behov for forskning for at kunne bedømme effektiviteten og omkostningseffektiviteten af sundhedsfremmende og forebyggende tiltag i hele livscyklussen, men især i den sidste del af livet. Det er også nødvendigt at styrke forskningen i, hvordan man motiverer ældre, som er svære at nå, til at ændre vaner og livsstil. Data om meget gamle mennesker bør inkluderes i statistikker og forskning. Desuden bør forskningsresultaterne udbredes til dem, som i praksis arbejder med ældre;

17. opfordrer Kommissionen til at iværksætte en europæisk borgmesteraftale om demografiske forandringer som opfølgning på det europæiske år 2012 med henblik på at samle interesserede lokale og regionale myndigheder til at fremme løsninger inden for innovation, intelligent sundhed og bedre liv, der bakker op om aktiv og sund aldring, og at yde administrativ og finansiel støtte til aftalen;

18. bemærker, at mens de primære kompetencer inden for aktiv aldring ligger hos medlemsstaterne og deres lokale og regionale myndigheder, kan EU lovgive på områder, der kan påvirke det indre marked til at fjerne hindringer for den fri bevægelighed for personer, fremme den fri udveksling af tjenesteydelser og sikre en passende forbrugerbeskyttelse. EU's ratificering af FN's konvention om handicappedes rettigheder medfører nye juridiske forpligtelser for EU til at sikre, at handicappede, herunder handicappede ældre, kan udøve deres ret til

fri bevægelighed og fuldt ud deltage i det økonomiske og sociale liv i deres lokalsamfund på lige fod med andre borgere. Dette kræver europæisk handling, der sikrer en koordineret indsats på europæisk, nationalt og lokalt/regionalt niveau. Desuden kan EU tilvejebringe tværnational udveksling af erfaringer og fremme bløde foranstaltninger såsom forskrifter for god praksis til at støtte en optimal gennemførelse af EU-traktaternes grundlæggende rettigheder;

19. bemærker, at Kommissionen har til hensigt at fremsætte et lovforslag om tilgængelighed, og påpeger, at der er behov for en europæisk juridisk ramme, der kan håndhæve reglerne om tilgængelighed i hele EU for alle basale varer og tjenesteydelser og skabe lige vilkår for alle parter, herunder SMV'er. Forslaget skal stå i rimeligt forhold til det forfulgte mål og må ikke pålægge SMV'erne yderligere byrder. En vedtagelse af fælles standarder i EU ville også bidrage til at støtte industrien og skabe et effektivt indre marked for varer og tjenesteydelser, der kan anvendes af alle. Man bør indføre et kontrolsystem for at sikre håndhævelse af lovgivningen samt udvikle handlingsplaner for nationale, regionale og lokale myndigheder og yde støtte til lokale aktører og SMV'er;

20. minder om, at en passende juridisk ramme for offentlige indkøb er afgørende på europæisk, nationalt og lokalt niveau for at sikre, at de offentlige investeringer fremmer tilgængelighed for alle. Tilgængelighed bør også være en absolut forudsætning for at modtage EU-støtte (struktur-, projekt- eller forskningsstøtte), og mindre gunstigt stillede regioner har behov for støtte til at overholde EU-lovgivning og -standarder. Man bør overveje finansielle incitamenter til at øge tilgængeligheden, særligt til offentlige myndigheder til at modernisere eksisterende bygninger og boliger samt til at støtte investeringer i innovative løsninger;

21. understreger, at der er behov for bevidstgørelse som supplement til essentielle lovmæssige foranstaltninger for at få disse foranstaltninger til at virke som et opråb. Dette bør finde sted blandt lokale og regionale myndigheder, producenter, leverandører og tjenesteudbydere samt blandt borgere i almindelighed. Politikker vedrørende uddannelse og erhvervsuddannelse er vigtige i forbindelse med at styrke og støtte tilgængelighed: det er afgørende at sikre, at ingeniører, arkitekter, webdesignere, bygmestre, byplanlæggere etc., har den nødvendige uddannelse til at integrere tilgængelighed og udarbejde universelle design;

22. påpeger, at livslang uddannelse og frivilligt arbejde er vigtige drivkræfter for aktiv og sund aldring. Voksenuddannelse og frivilligt arbejde blandt ældre bør støttes på europæisk, nationalt og lokalt plan for at bidrage til at forlænge arbejdslivet, tilskynde til en aktiv pensionisttilværelse og støtte et selvstændigt liv;

23. anbefaler derfor, at målene fra det europæiske år for aktiv aldring og solidaritet mellem generationerne og fra det europæiske innovationspartnerskab vedrørende aktiv og sund aldring indarbejdes i alle fremtidige relevante EU-finansieringsinstrumenter, herunder strukturfondene, og at ansøgningsprocedurerne forenkles for lokale og regionale aktører; glæder sig

over den europæiske dag for solidaritet mellem generationerne, der har særlig betydning i det europæiske år 2012, og som fremmer projekter mellem elever og ældre medborgere på tværs af generationerne og dermed yder et vigtigt bidrag til dialogen mellem generationerne;

24. bifalder oprettelsen af videns- og innovationsfællesskabet (VIF) for innovation for sund levevis og aktiv aldring i 2014 og opfordrer Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIIT) til at gøre sit ypperste for at inddrage lokale og regionale myndigheder og lokale/regionale aktører i VIF's arbejde;

25. ser gerne, at Kommissionen i højere grad inddrager lokale og regionale myndigheder i analyserne af de sociale konsekvenser af de forskellige gennemførte initiativer for at støtte aktiv og sund aldring, således at det sikres, at man foretager en korrekt vurdering af konsekvenserne for ældre kvinder og mænd i lokalsamfundet;

26. henleder opmærksomheden på, at aktiv og sund aldring er et af hovedmålene i Europa 2020-strategien og støttes af diverse flagskibsinitiativer (»nye kvalifikationer til nye job«, »den europæiske platform mod fattigdom«, »den digitale dagsorden«) og en bred vifte af de EU-finansieringsinstrumenter, som lokale og regionale myndigheder har adgang til, hvilket beskrives i brochuren »How to promote active ageing in Europe - EU support to local and regional actors«⁽³⁾, som er resultatet af et samarbejde mellem Regionsudvalget, Kommissionen og AGE Europe-platformen, og som blev udgivet i september 2011 som et bidrag til det europæiske år 2012;

27. konkluderer derfor, at der ikke er nogen problemstillinger vedrørende de foreslåede initiativer og deres overholdelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet jf. EU's traktater.

III. UDFORDRINGER

REGIONSUDVALGET

28. minder om, at andelen af unge i befolkningen i hele EU-27 forventes at falde med 9 %⁽⁴⁾ og den erhvervsaktive befolkning (15-64) med 15 % inden år 2060. Desuden forventes antallet af ældre at stige med hele 79 %. Disse demografiske ændringer er resultatet af en række fænomener, såsom lavere fødselstal, en stigning i den forventede levetid, den samlede nettoindvandring og det faktum, at de blev født under babyboomet efter 2. verdenskrig, nærmer sig alderdommen. Det er tydeligt, at disse demografiske tendenser vil få betydelige økonomiske, sociale og budgetmæssige konsekvenser på nationalt, regionalt og lokalt plan. Regionsudvalgets undersøgelse

⁽³⁾ http://bibli.reseauope.net/opac_css/index.php?lvl=author_see&id=264

⁽⁴⁾ Kilde: Eurostat, statistik over befolkningsstruktur og -aldring.

»Aktiv aldring: lokale og regionale løsninger«⁽⁵⁾ forklarer udmærket eftervirkningerne, der omfatter, at »udbuddet af arbejdskraft og beskæftigelsen vil skrumpes, hvilket vil påvirke den økonomiske vækst negativt, og samtidig vil den aldrende befolknings efterspørgsel efter tjenester stige«. Desuden forventes de offentlige udgifter at stige for at levere kvalitets-tjenesteydelser til den aldrende befolkning samtidig med, at der skal finansieres sundhedspleje og pension til et større antal ældre. Dog er de fleste lokale og regionale myndigheder blevet pålagt drastiske budgetstramninger, der allerede gør det ekstremt vanskeligt for dem at levere dynamiske og moderne sociale tjenesteydelser af en passende standard;

29. betoner, at der er enorme forskelle mellem lande og regioner inden for forventet levetid for mænd og kvinder, indikatorer for antallet af helbredsmaessigt gode leveaar, medianalder og forsørgerkvote. I næsten alle 281 regioner i EU-27 forventes befolkningen at blive ældre, og kun syv regioner forventer ikke, at deres medianalder stiger inden 2030: Wien i Østrig, Hamborg og Trier i Tyskland, Sterea Ellada og Peloponnisos i Grækenland og West Midlands og North Eastern Scotland i Det Forende Kongerige⁽⁶⁾. I 2008 var variationen i forsørgerkvoten mellem visse regioner en-til-tre (9,1 % og 26,8 %). I 2030 vil den være næsten en-til-fire (10,4 % og 37,3 %)⁽⁷⁾. Dette betyder, at regionerne ikke har de samme vilkår ifm. demografisk aldring, og dette, kombineret med den nuværende økonomiske krise, påvirker nogle lokale og regionale myndigheder mere end andre;

30. påpeger desuden, at der er enorme forskelle mellem lande og regioner, hvad angår gælds niveau, og at nogle står over for yderst omfattende budgetnedskæringer, der kan forringe deres muligheder for at få del i EU's midler gennem strukturfondene eller aldringsrelaterede fælles programmer;

31. påpeger, som udvalget gør opmærksom på i udtalelsen »Sikre, tilstrækkelige og bæredygtige pensionssystemer i Europa«⁽⁸⁾, at lokale og regionale myndigheder fortsat vil være den største arbejdsgiver i den offentlige sektor, og at offentlige pensioner dermed fortsat vil være afgørende for at sikre pensionssystemerne. Pensionerne vil dog i stigende grad blive påvirket af budgetmæssige foranstaltninger og reformer. Derfor bør man tage hensyn til de lokale og regionale myndigheders evne til at kompensere for denne effekt med henblik på at sikre, at alle ældre kvinder og mænd har en passende indkomst, herunder via tjenesteydelser inden for assistance og pleje som

naturalieydelser. Regionsudvalget har foreslået en social dimension inden for makroøkonomisk overvågning som en måde, hvorpå man kan håndtere disse effekter;

32. påpegede i udtalelsen »En god alderdom i informations-samfundet«⁽⁹⁾, at ikt-løsninger kan forbedre produktiviteten af sociale og sundhedsrelaterede tjenesteydelser, hvis de tilpasses ældres behov, og minder om, at lokale og regionale myndigheder bør inddrages i national og europæisk forskning i ikt-løsninger til ældre, da de ofte vil være de primære brugere af løsningerne;

33. understreger dog, at lokale og regionale myndigheder ikke kan støtte aktiv og sund aldring på egen hånd. For at lykkes med dette har de behov for et understøttende juridisk, finansielt og strukturelt miljø, hvilket kræver handling på nationalt og europæisk plan. For eksempel er der behov for strukturelle investeringer på europæisk og nationalt plan for at forbedre adgangen til bredbåndsforbindelser for at drage nytte af ikt-initiativer til støtte for innovation, intelligent sundhed og bedre liv i alle EU's regioner. Desuden er der behov for EU-lovgivning for at harmonisere tilgængelighedskriterier og interoperabilitetsstandarder;

34. fremhæver, at det stigende antal forhåndsbetingelser samt procedurer inden for til regnskab, finanser og revision, der er påkrævede for at få adgang til strukturfondsmidler, har ført til et stigende antal projekter, der fokuserer på målbare resultater, frem for mere innovative og risikoorienterede projekter, som i realiteten tager længere tid om at levere et positivt resultat og er vanskeligere at måle. I praksis møder social innovation ofte forhindringer, der som hovedregel vedrører uforenelige revisions- eller lovgivningskulturer. Disse problemstillinger gør sig ikke kun gældende for anvendelsen af strukturfondene, men ses også i mange andre europæiske og nationale finansieringsinstrumenter;

35. anerkender, at der er behov for ændringer inden for gennemførelsen af strukturfondene, således at man anvender saglige betingelser for ikke at underminere indsatsen for at øge EU-midlernes merværdi og effektivitet på dette område. Danmark og Sverige har indført sådanne saglige procedurer med henblik på at stille resultaterne op mod en række vedtagne indikatorer og sende oplysningerne tilbage i overvågnings-systemet for fortsat at forbedre kvaliteten og omkostningseffektiviteten af de tjenesteydelser, de udbyder og støtter. Den britiske regering har for nylig indført de såkaldte »social impact bonds«, der har til formål at tiltrække nye investeringer gennem resultatbaserede kontrakter, der tilgodeser enkeltpersoner og lokalsamfund. Gennem »social impact bonds« anvendes private investeringer til at betale for interventioner, der udføres af tjenestestudbydere, der kan fremvise gode resultater. Det finansielle

⁽⁵⁾ www.cor.europa.eu/COR_cms/ui/ViewDocument.aspx?siteid=default&contentID=a18962c0-1f8f-44e9-9f3d-bfa7955830db

⁽⁶⁾ Eurostat, regional EUROPOP 2008.

⁽⁷⁾ Ibid.

⁽⁸⁾ CdR 319/2010.

⁽⁹⁾ CdR 84/2007.

afkast til investorerne udbetales af den offentlige sektor på grundlag af forbedrede samfundsmæssige resultater. Hvis resultaterne ikke forbedres, tjener investorerne ikke deres investeringer ind ⁽¹⁰⁾.

IV. MULIGHEDER

REGIONSUDVALGET

36. bemærker, at lande med høje standarder for tilgængelighed vedrørende bygninger, transport og ikt er de lande, hvor man finder de højeste beskæftigelsesniveauer for både ældre kvinder og mænd, samt de lande, der klarer sig bedst inden for indikatorer for antallet af helbredsmaessigt gode leveår. Det er også i disse lande, hvor beskæftigelsesgraden for kvinder og handicappede er højst, og hvor indikatorerne for ligestilling mellem kønnene viser de bedste resultater (kønsbetinget indkomstforskel, kønsbetinget pensionsforskel, etc.). Dette viser, at man ved proaktivt at fremme ældrevenlige lokalmiljøer ikke skader økonomien, men at man derimod gavner samfundet og økonomien som hele. Sådanne miljøer gør livet lettere for alle og støtter kvinder, ældre arbejdstagere og handicappedes arbejdsmarkedsdeltagelse og fremmer pensionisters aktive og produktive deltagelse i deres lokalsamfund. De støtter også uformelle plejere og giver dem mulighed for nemmere at forene arbejds- og plejeopgaver;

37. glæder sig over, at hundredvis af lokale og regionale myndigheder i EU allerede er en del af WHO's program om ældrevenlige byer, og at nogle medlemsstater har iværksat nationale programmer til at støtte lokale og regionale myndigheder, der gerne vil være en del af WHO's program;

38. bifalder med tanke på det stigende antal ældre, der lider af Alzheimer og andre former for demens, initiativet, som visse og regionale myndigheder har iværksat for at skabe Alzheimer-venlige miljøer med henblik på at fremme en bedre integration af ældre med demens og deres uformelle plejere i lokalsamfundet;

39. påpeger, at etablering af miljøer, der kan anvendes af alle, og støtte til et selvstændigt liv for ældre med handicap eller aktivitetsbegrænsninger har vist sig at være omkostnings-effektivt. Erfaringer fra Sverige viser, at faldet i behovet for assistance i Sverige igennem de seneste 15 år ikke kan forklares med en forbedret folkesundhed, da der ikke kan påvises en sådan forbedring blandt ældre i den periode i Sverige. Den mest plausible forklaring på det faldende behov for ældrepleje skal findes i bedre tilgængelighedsstandarder inden for bolig og transport samt en bedre adgang til støtteteknologi, hvilket gør

det lettere for ældre at klare sig uden hjælp. Det er værd at bemærke, at Sverige har den højeste beskæftigelsesfrekvens blandt ældre arbejdstagere og ældre kvinder i hele EU;

40. påpeger dog, at selv om lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle som indkøbere af varer og tjenesteydelser, særligt gennem offentlige indkøb, og derigennem kan fungere som politisk drivkraft til at fremme en positiv tilgang til aldring, er der behov for at tage hånd om fragmenteringen af eksisterende og kommende markeder for innovative løsninger, der støtter aktiv og sund aldring, for at skabe et egentligt indre marked for seniorøkonomien og muliggøre stordriftsfordele for offentlige tilbudsgivere og forbrugere. Den kommende lov om tilgængelighed vil have til formål at tage hånd om de barrierer, der bremser oprettelsen af et EU-marked, hvor lokale og regionale innovative løsninger i højere grad kan eksporteres og anvendes i større målestok i andre EU-regioner. SMV'er er ofte langt fremme inden for innovation og er tættere på lokale markeder. De leverer ofte en individuel service og tilpasser sig forbrugernes behov. SMV'er ville drage stor nytte af at have klare regler og standarder, der kan sikre dem adgang til et EU-omspændende marked og muliggøre interoperabilitet med andre varer og tjenesteydelser med henblik på et optimalt resultat.

V. KONKLUSIONER

REGIONSUDVALGET

41. konkluderer, at man ved at sikre udviklingen af tilgængelige og understøttende lokale miljøer på grundlag af konceptet om design for alle vil hjælpe ældre arbejdstagere og kvinder til at forblive beskæftigede længere og mindske efterspørgslen efter pleje og assistance for det hurtigt stigende antal ældre. Regionsudvalget er overbevist om, at europæisk handling for at støtte aktiv og sund aldring og solidaritet mellem generationerne vil fremme innovation og øge vækstpotentialet i hele EU samt resultere i økonomiske fordele for både offentlige og private investorer på lokalt, nationalt og europæisk plan;

42. bifalder det danske formandskabs tilgang til aldring og understreger, at det er yderst vigtigt, at EU opretter en fælles ramme, der kan gøre det muligt fuldt ud at udnytte den sociale innovations potentiale i fremtiden, med henblik på at anvende social innovation til at løse nogle af problemerne i forbindelse med vores aldrende samfund. En fælles ramme på EU-plan, der støtter social innovation, ville gøre det lettere for sociale innovatører i hele Europa at handle, opnå støtte, finde et netværk og forøge størrelsen på deres projekter.

Bruxelles, den 4. maj 2012.

Mercedes BRESSO

*Formand for
Regionsudvalget*

⁽¹⁰⁾ <http://www.socialfinance.org.uk/work/sibs>